

249760

ธรรมปณิธานที่ดีในภาษาไทย บ้านเป้าบุญธรรม ท่านล้วนจะรู้ไว้ ชั่วขณะมีขึ้น
ด้วยคำเขียนเรายัง : กรณีศึกษาค่าตัวที่

ธีราภรณ์ จันโภนา

จินตนาพนิษฐ์ สถาบันวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพระนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปรัชญาดิฉปกรณรงค์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย
พฤษจิกายน 2555
จิตติพันธุ์ ขอพหաจิทยาอัมมานเรศวร

b00254886

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

249760

การปั้นภาษาคำเมืองในภาษาของ บ้านป่าบงหลวง ตำบลจันจว้าใต้ อำเภอแม่จัน
จังหวัดเชียงราย : กรณีศึกษาคำศัพท์

ธีราัตน์ จับใจนาย

วิทยานิพนธ์เสนอคณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาศาสตร์
พฤษภาคม 2555
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การปั้นภาษาคำเมือง
ในภาษาอยอง บ้านป่าบงหลวง ตำบลจันจร้าใต้ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย : กรณีศึกษาคำศัพท์”
ของ ธีรารัตน์ จับใจนาย เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

On 1/1/2015

ประธาน

(ดร.อภิชัย รุ่งเรือง)

ลายเซ็น

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุพัตรา จิรนันทนากរณ)

ลายเซ็น

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี วงศ์วัฒนา)

ลายเซ็น

กรรมการ

(ดร.ดิษยา ศุภราษฎร์)

อนุมัติ

ลายเซ็น

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คเน็งนิจ ภู่พัฒนวิบูลย์)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๑๖ พฤษภาคม 2555

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของรองศาสตราจารย์ ดร.สุพัตรา จิรนันทนภรณ์ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่ามาเป็นที่ปรึกษา พร้อมทั้งให้ความรู้ ความคิด คำแนะนำนำตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการวิทยานิพนธ์อันประกอบด้วยรองศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี วงศ์วัฒนา กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.อภิชัย รุ่งเรือง กรรมการ และดร.ดิษยา ศุภราษฎร์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์และทรงคุณค่า กราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาภาษาศาสตร์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทความรู้อันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย

กราบขอบพระคุณอย่างสูง คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้ความรัก ความปการณาดี กำลังใจและให้ทุนการศึกษาตลอดมา

กราบขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลภาษาอย่างในการเก็บข้อมูลภาคสนามทุกท่าน ที่สละเวลา และแบ่งปันความรู้ ความคิดเห็นในเรื่องภาษาอย่างและคำเมือง

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณครู อาจารย์ และสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ได้อบรมสั่งสอนด้วยและเริ่มต้นการศึกษาจนถึงปัจจุบัน

ธีรวัตน์ จับใจนาย

ชื่อเรื่อง	การปนภาษาคำเมืองในภาษาயอง บ้านป่าบงหลวง ตำบลจันจว้าใต้ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย : กรณีศึกษาคำศัพท์
ผู้วิจัย	ธีราวดน์ จับใจนาย
ประธานที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.สุพัตรา จิรนันทนากรณ์
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี วงศ์วัฒนา
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. สาขาวาชาภาษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2554
คำสำคัญ	การปนภาษา ภาษาຍອງ ภาษาคำเมือง คนเมือง คนယอง

บทคัดย่อ

249760

งานวิจัยเรื่องการปนภาษาคำเมืองในภาษาຍອງ บ้านป่าบงหลวง ตำบลจันจว้าใต้ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย: กรณีศึกษาคำศัพท์ นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปนภาษาคำเมืองในภาษาຍອງ และเพื่อเปรียบเทียบการปนภาษาคำเมืองในภาษาຍອງ ในกลุ่มคน 3 ช่วงอายุ ได้แก่ 15-30 ปี 31-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป นำเสนอผลการศึกษาโดยหาค่าเฉลี่ยร้อยละ จากการใช้โปรแกรม Microsoft Excel และการพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า จาจจำนวนคำศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา ทั้งหมด 1,108 คำ มีอัตราการปนภาษาคำเมืองในภาษาຍອງ ทั้งสิ้น 871 คำ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 78.61 โดยในแต่ละช่วงอายุ ได้แก่ 15-30 ปี พบรการปนภาษาคำเมืองในภาษาຍອງ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 53.88 31-50 ปี คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 0.54 และ 51 ปีขึ้นไปคิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 0.36 ตามลำดับ และพบว่าเพศหญิงมีการปนภาษาคำเมืองในภาษาຍອງ ร้อยละ 58.64 และเพศชาย ร้อยละ 51.53 ตามลำดับ

Title	THE MIXING OF KHAMMUANG IN YONG BAN PAPONGLUANG, TAMBON CHANCHAWA-TAI, AMPHUR MAECHAN, CHIANGRAI PROVINCE: A CASE STUDY OF LEXICAL WORDS.
Author	Teerarat Jabjainai
Advisor	Associate Professor Supatra Jirananthanaporn, Ph.D.
Co – Advisor	Associate Professor Unchalee Wongwattana, Ph.D.
Academic Paper	Thesis M.A. in Linguistics, Naresuan University, 2011
Keywords	The Mixing of Language, Yong language, Khammuang language, Muang and Yong

ABSTRACT

249760

The purposes of this research were to study the mixing of the Khammuang language in the Yong language at Papongluang village, Chanchawa-tai sub-district, Maechan district, Chiangrai province and to compare the mixing words among three major age different groups of Yong native speakers. The three age different groups were 15-30, 31-50 and over 50 years old. The percentages were calculated and descriptively presented. The results show that 871 Khammuang lexical words, approximately 78.61 percent were found from the total number of 1,108 words. The mixing ratio of Khammuang lexical words in Yong was 871 lexicons which were 78.61 percent. It was found that the 15 -30 year-old group used the mixing of Khammuang lexicons in Yong 53.88 percent; the 31- 50 year-old group employed 0.54 percent; finally, the over 51 year-old group used 0.36 percent. The mixing of Khammuang lexicons in Yong language in females and males was 58.64, and 51.53 respectively.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	2
ประโยชน์ของการวิจัย.....	3
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
ประวัติความเป็นมาของคนยอง.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญของการศึกษาภาษาถิ่น.....	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับภาษาของ ภาษาคำเมือง.....	12
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องการปนภาษา.....	20
เอกสารเกี่ยวกับจังหวัดเชียงรายและหมู่บ้านปานงหลวง ตำบลจันจี้ว้า ได้ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย	25
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	28
ผู้ให้ข้อมูล หรือผู้บอกร่าง.....	28
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	29
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดการกับข้อมูล.....	30
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
การนำเสนอผลการวิจัย	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
ผลการปนภาษาคำเมืองในภาษาอยอง.....	33
ผลการพิจารณาคำศัพท์ในภาษาอยอง.....	39
5 บทสรุป.....	68
สรุปผลการวิจัย.....	68
อภิปรายผล.....	69
ข้อเสนอแนะ.....	69
บรรณานุกรม.....	70
ภาคผนวก.....	75
ประวัติผู้วิจัย.....	134

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงการวิเคราะห์ระบบเสียงวรรณยุกต์.....	16
2 แสดงแบบสัมภาษณ์การรวมข้อมูลคำศัพท์ภาษาอยอง.....	30
3 ค่าว้อยละการปนภาษาคำเมืองในภาษาอยอง.....	34
4 ค่าว้อยละภาษาอยองและภาษาคำเมืองแบ่งตามเพศ.....	34
5 ค่าว้อยละภาษาอยองและภาษาคำเมืองแบ่งตามช่วงอายุ.....	35
6 แสดงร้อยละการปนภาษาคำเมืองในภาษาอยองทั้งหมดในด้านอายุ คือช่วงอายุ 15 - 30 ปี เพศชาย 5 คน เพศหญิง 5 คน รวมจำนวน 10 คน ของจำนวนคำศัพท์ 1,108 คำ.....	36
7 แสดงร้อยละการปนภาษาคำเมืองในภาษาอยองทั้งหมดในด้านอายุ คือช่วงอายุ 31 - 50 ปี เพศชาย 5 คน เพศหญิง 5 คน รวมจำนวน 10 คน ของจำนวนคำศัพท์ 1,108 คำ.....	37
8 แสดงร้อยละการปนภาษาคำเมืองในภาษาอยองทั้งหมดในด้านอายุ คือช่วงอายุ 51 ปี ขึ้นไป เพศชาย 5 คน เพศหญิง 5 คน รวมจำนวน 10 คน ของจำนวนคำศัพท์ 1,108 คำ.....	38
9 แสดงการเปรียบเทียบด้านลักษณะของศัพท์เดียวในภาษาอยอง.....	43